

Kommunalråd
Rickard Malmström (MP)

2020-02-19

Svar på interpellation gällande elsparkcyklar i Uppsala

Frågor: 1) Avser du vidta några åtgärder för att säkerställa att åldersgränsen för elsparkcyklar efterlevs? Kommunfullmäktige 200127 beslutade att frågan ej ska ställas.

2) Vilka åtgärder är du beredd att vidta för att minska antalet olyckor kopplade till elsparkcyklar?

Svar: Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra trafiksäkerheten för alla trafikanter med gångtrafikanter, cyklister och även utifrån användandet av el-sparkcyklar. Bland annat separeras gång och cykeltrafik från varandra. Det anläggs särskilda cykelöverfarter som förbättrar framkomligheten och säkerheten för cyklister, det anläggs s.k. cykelboxar vid trafikljus och på vissa ställen har det provats att lägga röd asfalt för att förtydliga prioritet för cykel.

Antalet cykelställ i innerstaden har också ökat genom att flera cykelställ i två plan har satts ut och vi har genomfört en allmän hastighetsöversyn där hastighetsbegränsningen har sänkts till 40 km/h i huvuddelen av vägnätet.

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar även med att ta fram en överenskommelse likt de som Stockholm stad och Göteborgs stad har med elsparkcykelföretagen. Syftet med den är att komma tillrätta med de utmaningar som finns med koppling till elsparkcyklar. I överenskommelsen är avsikten att utmaningarna ska hanteras genom:

- Åtaganden från elsparkcykelaktörernas sida gällande var elsparkcyklar får och inte får parkeras.
- Åtaganden från elsparkcykelaktörernas sida gällande reglering av hastighet på elsparkcyklarna till 6 km/h på tex. Dragarbrunnsgatan.
- Åtaganden från elsparkcykelaktörernas och kommunens sida att informera och uppmana användarna att följa gällande lagstiftning.

Detaljerna kring utformningen av överenskommelsen med el-sparkcykelföretagen har nu arbetats fram och avtal kommer inom kort att ingås.

Rickard Malmström (MP), ordförande i gatu- och samhällsmiljönämnden

Interpellation om el-sparkcyklar

Att el-sparkcyklar under 2019 blivit ett vanligt inslag på Uppsalas gator kan knappast ha undgått många. Kommuninvånarna lät sig inte dröja med att uttrycka sitt missnöje över fordonen, något som YouGov kartlade i en undersökning som gjordes i mars 2019¹. I undersökningen kunde man bland annat läsa följande

"I Uppsala säger sig nära en av sex vara mycket negativt inställda till fordonen, enligt en undersökning av försäkringsbolaget If. Det är högst i landet.

Vanligaste skälet till missnöjet bland Uppsalaborna är att man tycker cyklarna skräpar ned stadsmiljön (63 %), samt att de tar för mycket utrymme i gator och torg (61 %).

Nästän varannan negativ respondent säger sig också vara rädd för att bli påkörd av en scooter, medan fyra av tio själv är rädd för att köra på en elscooterförare med bil eller cykel."

Rädslan för att bli inblandad i en olycka med en el-sparkcykel har visat sig vara befogad. I maj 2019 avled en man i Helsingborg efter en olycka med nämnt fordon². Därutöver har flertalet olyckor inträffat men tack och lov inte några ytterligare med dödlig utgång i skrivande stund.

Efter dödsolyckan gick Transportstyrelsen ut med att de vill se ett förbud mot el-sparkcyklarna³.

Kritiken mot att cyklarna skräpar ner delas också av de synskadades riksförbund i Uppsala⁴.

Det har också framkommit att få använder hjälm, att det kan uppstå problem med försäkringsfrågor samt att personer under 18 använder fordonen, trots att detta inte är tillåtet.⁵

Ordförande i gatu- och samhällsmiljönämnden har själv dessutom påtalat problematiken med parkeringen av fordonen⁶.

Argumenten för fordonet har bland annat varit att de skulle varit ett klimatsmart alternativ. Dock har det rapporterats att livslängden för cyklarna enbart har en livslängd på två år och att 12 000 cyklar kommer att skrotas i Stockholm, bara i år (2019). Det kan diskuteras kring hur klimatsmart det är. Ett annat argument för el-cyklarna är att de kan tänkas vara ett säkrare alternativ för kvinnor att ta sig hem i det numera otrugga Uppsala, något som man måste ha i beaktande.

Sammanfattningsvis finns det uppenbarligen flertalet problem med el-sparkcyklarna. Åtgärder för att främst motverka olyckor är definitivt på sin plats.

1 <https://news.cision.com/se/forsakringsbolaget-if/r/var-sjatte-uppsalabo-mycket-negativt-installad-til-elscootrar.e2811284>

2 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/helsingborg/efter-dodsolyckan-elsparkcyklar-begransas-under-kvallstid>

3 <https://www.va.se/nyheter/2019/05/31/elcyklar/>

4 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?artikel=7201350>

5 <https://www.afonbladet.se/nyheter/a/gPb2ea/flera-olyckor-med-elsparkcyklar-fa-bar-hjalm>

6 <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=7202323>

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande frågor till ordförande i gatu-och samhällsmiljönämnden Rickard Malmström:

- Avser du vidta några åtgärder för att säkerställa att åldersgränsen för el-sparkcyklar efterlevs?
- Vilka åtgärder är du beredd att vidta några för att minska antalet olyckor kopplade till el-sparkcyklar?

Uppsala den 18 november 2019

Linnea Bjuhr
Ledamot (SD)

Styr upp elsparkcyklarna

I över ett år har stadsbilden i Uppsala präglats av elsparkcykelns intåg. Sparkcyklarna erbjuder många fördelar för den som snabbt vill kunna ta sig från a till b utan egenägd cykel eller med bil. Men samtidigt skapas problem av sparkcyklarna, i synnerhet för synskadade.

Synskadades Riksförbund har nyligen drivit en kampanj för att rikta uppmärksamhet mot problemet som elsparkcyklar som slarvigt ställs på trottoarer och särskilt på räfflade ledstråk innebär för den med en synskada. Äldre, och andra med gångsvårigheter, har påpekat att de slarvigt slängda cyklarna orsakar stora problem med framkomlighet och gör att staden känns oinkluderande. Man känner sig osedd och utestängd från det offentliga rummet när elsparkcyklar får blockera trottoarer eller på annat sätt stå ovarsamt parkerad.

Det är inte fordonet i sig som är problemet, utan bristen på uppställningsytor och att företagen hittills inte har behövt ta ansvar för att sparkcyklar parkeras ordentligt – någonting som skulle också kunna öka livslängden på sparkcyklarna som idag är skrämmande kort.

I Göteborg har staden skrivit avtal med elsparkcykelföretagen som leder till att det inte längre kommer vara tillåtet att ställa cyklarna var som helst. Även upphämtningen från företagen sker nu med ellastcykel för att minska fordonets klimatpåverkan.

Om elsparkcykeln ska kunna bli ett välkommet inslag i stadsbilden får den inte bli en miljöbelastning eller ett tillgänglighetshinder.

Med bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande fråga till Ordförande i Gatu- och samhällsmiljönämnden:

- vad avser styret göra för att komma till rätta med de tillgänglighetshindrande och miljöbelastande problemen som kommer av dagens oreglerade elsparkcykeltjänster i Uppsala?

Magne Björklund (v)

